

FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

“GOSPODARENJE DIVLJIM SVINJAMA U SVJETLU POJAVE AFRIČKE SVINJSKE KUGE”
BEOGRAD
21.-23.05.2019.godine

mr.sc. Danica Cigelj

DIVLJA SVINJA – *Sus scrofa* (L)

DIVLJA SVINJA – Sus scrofa (L)

- Bosna i Hercegovina ima veoma povoljne ekološke uvjete za opstanak i uzgajanje divlje svinje. Ovi uvjeti u odnosu na uvjete u Evropskim zemljama, nisu značajnije izmijenjeni negativnim djelovanjem čovjeka, tokom povjesti.
- U Federaciji Bosne i Hercegovine divlja svinja pripada među najbrojniju i najatraktivniju divljač, stoga je očuvanje fonda divljih svinja na našim prostorima nezaobilazan činilac ekološke ravnoteže i veliki potencijalni resurs u lovno-gospodarskom smislu.
- U proteklih dvadeset godina divlja svinja je u Federaciji Bosne i Hercegovine u širokoj teritorijalnoj i brojčanoj ekspanziji, čak i na staništima koja joj prema dosadašnjim saznanjima ne odgovaraju.
- Veliki "lovni pritisak" na populacije divljih svinja zadržao se i nakon rata sve do danas, prvenstveno usljed odsustva drugih vrsta krupne divljaci. No, i pored toga opadanje brojnosti nije evidentirano.
- U danasnjim uvjetima, divlja svinja je jedina vrsta krupne divljaci u BiH kojom je moguće racionalno i ekonomično gospodariti.

LOVNI STATUS I ZAŠTITA

- Prema lovnoj klasifikaciji svrstana je u krupnu dlakavu divljač.
- Prema Zakonu o lovstvu divlja svinja pripada u grupu lovostajem zaštićene divljači.
- Vepar i nazime nemaju ograničenja lova tokom godine, love se od 01. 01 do 31. 12.
- Krmaču i prase dozvoljeno je loviti u periodu od 01. 08. do 31. 12.

GOSPODARENJE DIVLJOM SVINJOM

- U Federaciji BiH divljom svinjom se gospodari u skladu sa lovnogospodarskom osnovom i godišnjim planom gospodarenja lovištem.
- Zakonom o lovstvu je propisano da se za lovište donosi lovnogospodarska osnova, za lovnogospodarsku osnovu suglasnost daje vlasnik lovišta a donosi je korisnik lovišta, za vremenski period od najmanje 10 godina.
- Također, zakonom je propisano da korisnik lovišta izrađuje godišnji plan gospodarenja lovištem za period od 01. 04. tekuće do 31. 03. naredne godine (lovna godina).
- Federacija BiH ima dobra staništa za uzgoj divlje svinje, još uvijek imamo divlje svinje "čiste krvi" – idealno ravna čeona kost, kratka i visoka silueta a što ima jaku trofejnu vrijednost,

GOSPODARENJE DIVLJOM SVINJOM

- Protekli rat je doprinio da veliki broj domaćih svinja nekontrolisano dospije u lovišta, gdje je došlo do parenja sa divljim srodnicima, tako da smo dobili križance sa određenim morfološkim karakteristikama (kratka glava, izduženo valjkasto tijelo, kratke noge, udubljena čeona kost atipična boja sa bijelom pigmentacijom, slabi trofeji u odnosu na starosnu dob i tjelesnu masu i dr.
- U svakom lovištu nužno je težiti postizanju optimalnog broja grla divljih svinja prema lovno-produktivnoj površini, a u skladu sa kvalitetom lovišta (bonitetni razred).
- Potrebno je sačuvati izvorne oblike divlje svinje i unaprijediti gospodarenje s ovom vrstom divljači na području BiH.

BROJNO STANJE D. SVINJE

- Kapacitet lovišta: 10397
- Brojno stanje utvrđeno proljetnim prebrojavanjem: 8963
- Plan korištenje:
- Planirano: 3071
- Izvršeno: 1907

SPRIJEČAVANJE I NAKNADA ŠTETE

- Štete od divlje svinje na poljoprivrednim kulturama su evidentne i naročito osjetne u dijelovima lovista sa pretežno obradivim površinama.
- Korisnik lovišta dužan je preduzimati mjere za sprječavanje šteta koju divljač može učiniti imovini ili ljudima na zemljištu i vodi na kojima se nalazi lovište
- Korisnici zemljišta dužni su preduzimati preventivne mjere za sprečavanje šteta od divljači i na divljači
- Za štetu koju počini lovostajem zaštićena divljač odgovoran je korisnik lovišta.
- Štetu koju počini divljač za koju je propisana stalna ili privremena zabrana lova dužan je nadoknaditi onaj ko je propisao zabranu.

SPREČAVANJA UNOŠENJA AFRIČKE SVINJSKE KUGE

- U Bosni i Hercegovini afrička svinjska kuga nije registrirana, njeno širenje u proteklih nekoliko godina na područja Evrope i regiona ukazuje da bolest prijeti kako Bosni i Hercegovini, tako i susjednim zemljama.
- Ured za veterinarstvo BiH u saradnji sa ostalim nadležnim graničnim službama BiH sprovodi aktivnosti sa ciljem praćenja i prevencije unošenja afričke kuge svinja na područje Bosne i Hercegovine, primjenjujući pojačane mjere na granici prema zemljama u kojima je registrirana ova bolest.
- U BiH na snazi je Odluka o zabrani uvoza i provoza određenih pošiljki u Bosnu i Hercegovinu radi sprečavanja unošenja afričke svinjske kuge, koja se redovno dopunjava uputstvima za pojedine zemlje i regije u zavisnosti od epidemiološke situacije.

LOVSTVO U FEDERACIJI

- U Federaciji Bosne i hercegovine u primjeni je Zakon o lovstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 4/06) koji je stupio je na snagu 09.02.2006. godine.
- Ovaj Zakon je mijenjan i dopunjavan u 2010. i 2014. godini, u njegovoj primjeni i dalje su prisutne znatne poteškoće, što je i osnovni razlog da se pristupilo izradi novog Zakona o lovstvu.
- Lovstvo u FBiH predstavlja javnu djelatnost i obuhvata mjere zaštite i uzgoja divljači, uređenje lovišta, lovljenje divljači i racionalnu upotrebu divljači i lovišta, koji doprinosi očuvanju biološke raznolikosti ekoloških sistema i ekološke ravnoteže prirodnih staništa divljači.
- Divljač je državno vlasništvo i dobro od općeg interesa.
- Za obavljanje lovstva osnovana su lovišta.
- Prema namjeni lovišta su: sportsko-privredna, privredna i lovišta sa posebnom namjenom (posebna lovišta).

LOVSTVO U FEDERACIJI

- Lovište osniva skupština kantona na prijedlog nadležnog kantonalnog ministarstva.
- Na površinama šuma sa posebnom namjenom (naučnog, kulturnog, vjerskog, historijskog i dr. značaja) kao i na površinama koje predstavljaju izuzetno pogodna staništa rijetkih, prorijeđenih i vrijednih vrsta divljači, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine osnovala je posebna lovišta.
- Lovišta u Federaciji Bosne i Hercegovine zauzimaju površinu od 2.644.426,00 ha.
- USTANOVLJENA LOVIŠTA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE:
- Sportsko privredna lovišta: 81
- Privredna lovišta: 10
- Posebna lovišta: 5
- Ukupno: 96
- Na teritoriji Federacije Bosne osnovana su slijedeća posebna lovišta: Igman-Bjelašnica, Hrbljine-Kujača, Plješevica, Konjuh i Hutovo Blato.
- Korisnici lovišta, su lovačka udruženja, privredna društva šumarstva, te ostala pravna lica registrirana za bavljenje lovstvom.
- Lovištima se gospodari na osnovu lovno-gospodarske osnove i godišnjeg plana gospodarenja.

GOSPODARENJA MRKIM MEDVJEDOM

- Mrkim medvjedom se na teritoriju Federacije BiH gospodari na osnovu Plana gospodarenja na uzgojnim području za pojedinu lovnu godinu.
- Plan gospodarenja mrkim medvjedom za uzgojno područje saglasno donose korisnici lovišta obuhvaćeni u granicama područja, a odobrava ga Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.
-

LOVAČKI SAVEZI

- Lovački savezi u Federaciji BiH su samostalne organizacije u koju su svojevrijemno učlanjeni korisnici lovišta i druge organizacije i udruženja zainteresovane za razvoj lovstva i na koje se primjenjuju sve odredbe zakona koje su inače propisane za udruženja.
- Na području Federaciji Bosne i Hercegovine postoje tri lovačka saveza i to:
 - Savez lovačkih organizacija u Bosni i Hercegovini
 - Lovački savez Herceg Bosne
 - Savez lovačkih društava Tuzlanskog kantona

BROJNO STANJE DIVLJAČI

	Vrsta divljači	Kapacitet lovišta	Proletno brojno stanje	Plan korištenja divljači za lovnu 2018/2019	
				Planirano	Izvršeno
Dlakava divljač (sisari)	Medvjed	821	680	37	0
	Divokoza	1827	501	18	0
	Srna	25110	17563	1804	1437
	Divlja svinja	10397	8963	3071	1907
	Zec	41923	21062	3098	1887
	Vuk		553	133	46
	Lisica		6835	1729	2197
	Jazavac		1063	215	86
	Divlja mačka		943	279	199
	Kuna zlatica		580	242	175
	Kuna bjelica		3361	618	267
	Čagalj			89	25
	Dabar			112	0
	Vidra			57	0
	Ris			2	0

BROJNO STANJE DIVLJAČI

	Vrsta divljači	Kapacitet lovišta	Projekatno brojno stanje	Plan korištenja divljači za lovnu 2018/2019	
				Planirano	Izvršeno
Pernata divljač	V. Tetrijeb	1350	637	29	0
	Lještarka		697	93	11
	Fazan	19812	11846	6010	3842
	Jarebica poljska	7245	4577	1410	992
	Jarebica kamenj	5314	2317	866	668
	Šumska šljuka		4720	1175	660
	Prepelica		19874	6420	5624
	Patke		7829	2727	1701

PRIHOD OD LOVIŠTA

- Ukupan prihod od korištenja sportsko-privrednih lovišta u Federaciji Bosne i Hercegovine za lovnu 2017/2018 godinu iznosio je: 176.851,48 KM.
- Prihod od zakupa sportsko-privrednih lovišta u korist Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine iznosio je: 35.370,29 KM.
- Prihod od zakupa sportsko-privrednih lovišta u korist budžeta kantona iznosio je: 106.110,90 KM.
- Prihod od zakupa sportsko-privrednih lovišta u korist budžeta općina iznosio je: 35.370,29 KM.

